

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مازندران
دانشکده بهداشت

نقشه پژوهشی گروه

بهداشت عمومی

مقدمه:

بهداشت عمومی شاخه اساسی علوم بهداشتی است. دانش آموختگان این رشته بایستی با بینش «سلامت نگر»، «جامعه نگر»، «آینده نگر» و با استفاده از راهبردها و فناوری های مناسب و همکاری های بین بخشی به ارائه خدمات مورد نظر بپردازند. دانش آموختگان این رشته باید به مجموعه ای از علوم و مهارت ها جهت حفظ ، توسعه و ارتقاء سلامت جامعه مجهز باشند.

گروه بهداشت عمومی ، اولین گروه آموزشی تشکیل شده دانشکده بهداشت با سابقه بیش از ۳۰ سال می باشد. آغاز پذیرش دانشجو در رشته کاردانی مبارزه با بیماریها از سال ۱۳۶۲، کارشناسی ناپیوسته بهداشت عمومی از سال ۱۳۷۰ ، کاردانی بهداشت خانواده از سال ۱۳۷۳ ، و کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی از سال ۱۳۹۲ بوده است. این گروه از نیمسال اول سال ۱۳۹۴ اقدام به پذیرش ده دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی کرده است و تا حال و پس از طی ۵ دوره و پذیرش ۵۹ دانشجو، تعداد ۲۹ نفر دانش آموخته شده اند.

اهمیت پژوهش در گروه:

در راستای تحقق سیاست های اسناد بالادستی از جمله سند چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران، کسب مرجعیت علمی در منطقه، سیاست های کلی بخش سلامت و برنامه تحول سلامت در وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ؛ و به منظور استفاده بهینه از منابع و ظرفیت های موجود در گروه بهداشت عمومی، مجموعه دانشکده بهداشت، حوزه های مرتبط درون دانشگاه از جمله معاونت های پژوهشی، بهداشت، درمان و سایر بخش های مرتبط؛ پتانسیل های موجود در دستگاه های اجرایی دولتی و بخش خصوصی و سازمانهای مردم نهاد، نقشه پژوهشی در گروه تدوین شده است.

دامنه فعالیت های پژوهشی در گروه بهداشت عمومی به لحاظ ماهیت و تنوع تخصص ها گسترده می باشد. به گونه ای که از بررسی عملکرد سازمان های بهداشتی درمانی و مطالعات در حوزه نظام سلامت، پژوهش های میدانی در جامعه و بررسی الگوهای رفتاری و سبک زندگی و استراتژی های ارتقاء سلامت تا سلامت مادران و کودکان و بهداشت باروری و غیره را شامل می شود. بنابراین رهاورد تدوین چارچوب و نقشه فعالیت پژوهشی در گروه بهداشت عمومی، علاوه بر هدایت فعالیت پژوهشی به سمت پژوهش های مبتنی بر نیاز می تواند دورنمای عمده ترین اولویت ها و خط مشی برنامه های پژوهشی در گروه را بر حسب تخصص، منابع و ظرفیت های درونی و بیرونی گروه ترسیم نماید.

توانمندی ها و ظرفیت های گروه:

این گروه دارای شش عضو هیات علمی (سه دانشیار و سه استادیار) و دو واحد آموزشی و پژوهشی تحت عناوین خانه بهداشت و اتاق پرانیک می باشد. کارشناسان تمام وقت، نیمه وقت و طرحی نیز در این گروه مشغول به کار می باشند.

وجود متخصصین در رشته های مدیریت خدمات بهداشتی، اقتصاد بهداشت ، آموزش بهداشت و بهداشت باروری ؛ فعالیت های تحقیقاتی دانشجویان رشته کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی در آینده ؛ دارا بودن فیلهای آموزشی پژوهشی در سطح استان شامل خانه های بهداشت ، مراکز بهداشت درمانی روستایی، و بیمارستان ها به عنوان منابع خوبی برای پژوهش ؛ داده ها و اطلاعات و مستندات موجود در معاونت های دانشگاه به ویژه در حوزه بهداشت و درمان ؛ و وجود یک مرکز آموزش مهارت های Skill Lab همگی جزء ظرفیت های گروه به شمار می آیند.

محورهای پژوهشی گروه:

- **آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت:** بررسی و طراحی مدل های ارتقاء سلامت برای گروه های مختلف جامعه ؛ بررسی و تحلیل مداخلات آموزشی مبتنی بر مدل های تغییر رفتار و استراتژی های آموزشی در زمینه مهم ترین مسائل بهداشتی ؛ بررسی و طراحی برنامه جلب مشارکت همه جانبه در سلامت (Advocacy) ؛ مطالعه تعیین کننده های اجتماعی سلامت در جامعه (SDH) ؛ بررسی و طراحی پروژه مدارس مروج سلامت ؛ تحلیل و بررسی سبک زندگی و رفتارهای ارتقاء سلامت ؛ بررسی و طراحی برنامه بسیج اطلاع رسانی سلامت در جامعه ؛ نیازسنجی سلامت و....
- **بهداشت باروری:** مطالعات در سطح پیشگیری و تشخیص زودرس در مقاطع کلیدی زندگی از دوران کودکی، نوجوانی، بلوغ، دوره بارداری تا یائسگی ؛ حقوق بهداشت باروری ؛ بهداشت جنسی؛ بهداشت جسمی و روانی دوران یائسگی ؛ مشاوره قبل از ازدواج ؛ ایمنی و سلامت دوران بارداری و زایمان ؛ مشارکت مردان در امر بهداشت باروری ؛ بهداشت دوران بلوغ در دختران و پسران ؛ توانمند سازی زنان ؛ پیشگیری و درمان سرطان های دستگاه تناسلی در زنان ؛ پیشگیری و درمان عفونت های مقاربتی و ایدز ؛ تغذیه و تحصیل کودکان و نوجوانان ؛ تنظیم خانواده و پیشگیری از بارداری.
- **مدیریت و اقتصاد نظام سلامت :** مطالعات در محورهای مختلف شامل پزشک خانواده ، نظام تحول سلامت و همچنین اعتباربخشی کیفیت با محورهای فرعی مطالعاتی هر یک شامل اندازه گیری کارایی، اندازه گیری اثر بخشی، اندازه گیری بهره وری، کیفیت خدمات ، رضایت مندی از بسته های خدمات؛ بررسی چالش های مختلف در هر یک از این محورها ؛ سطح بندی خدمات و نظام ارجاع ؛ مدیریت و سیاست گذاری در بخش عمومی؛ مدیریت نوین بخش عمومی؛ بهره وری در نظام سلامت و بهره وری

بیمارستان ها ؛ برنامه ریزی، پایش ، و ارزیابی برنامه ها و پروژه های بهداشتی و درمانی؛ اقتصاد بهداشت؛ مطالعات و تحلیل های اقتصادی پروژه ها و سیاست های بهداشتی و درمانی؛ تحقیقات مربوط به بیمه و نظام های پرداخت ؛ حساب سلامت ؛ مراقبت های مدیریت شده ؛ تحول در نظام مالی بخش بهداشت؛ ارزیابی منافع بهداشتی؛ تحلیل انواع بازارهای ارائه خدمات بهداشتی و درمانی؛ توسعه منابع نظام سلامت ؛ رضایت مشتری و استراتژی های توسعه مشتری مداری؛ عوامل اجتماعی و اقتصادی تعیین کننده سلامت ؛ تحول در سیستم های بهداشتی؛ کیفیت مراقبت های بهداشتی و کیفیت تضمینی برای بخش بهداشت ؛ توسعه مراقبت های بهداشتی مبتنی بر شواهد ؛ عدالت در سلامت شامل پایداری در پروژه ها و برنامه های بهداشتی

اهداف و برنامه های گروه برای سال ۱۳۹۹ :

جدول پایش راهبردی پژوهشی گروه بهداشت عمومی (تعداد اعضاء فعال: ۶ نفر)

ردیف	عنوان فعالیت	تعداد تحقق یافته (۹۸)	تعداد مورد انتظار (۹۹)
۱	مقالات نمایه یک	۲۰	۲۶
۲	مقالات نمایه دو	۸	۱۰
۳	مقالات نمایه سه	۱	۲
۴	مقالات نمایه چهار	۳	۴
	مقالات بدون نمایه	۰	۱
۵	طرح تحقیقاتی مصوب	۱۱	۱۲